

NOTAT

26-06-2023

EMN-2022-01111

1634851

Vedr. generel pl og priser:

Frederik Wøhlk (fredw@regioner.dk)

Vedr. løn:

Rasmus Enemark (rne@regioner.dk)

Pris- og lønreguleringen 2022-24

Denne vejledning indeholder en endelig opgørelse af pris- og lønudviklingen (pl-udviklingen) i 2022, et revideret skøn for 2023 samt et første skøn for 2024. Skønnene for 2023 og 2024 indgår i de økonomiske forudsætninger for økonomiaften for 2024. I tabel 1 er de reviderede tal sammenholdt med tidligere skøn. Tallene i de røde cirkler kommenteres i teksten nedenfor tabellen.

Tabel 1. Pris- og lønudviklingen 2022-24

	2022	2023	2024
PL inkl. medicintilskud (generel PL)	3,7	3,0	3,2
Økonomisk vejledning 2023	2,6	2,4	
Økonomisk vejledning 2022	1,4		
Generel PL ekskl. sygesikring	3,6	2,9	3,4
Økonomisk vejledning 2023	2,7	2,4	
Økonomisk vejledning 2022	1,4		
Sundheds-PL ekskl. medicintilskud (sygesikring)	3,3	3,0	3,4
Økonomisk vejledning 2023	2,4	2,5	
Økonomisk vejledning 2022	1,4		
PL regional udvikling	6,6	3,2	3,8
Økonomisk vejledning 2023	6,1	2,4	
Økonomisk vejledning 2022	2,3		
PL anlæg	8,6	3,7	3,3
Økonomisk vejledning 2023	3,9	1,6	
Økonomisk vejledning 2022	1,3		
Lønudvikling	1,55	2,39	3,56

Økonomisk vejledning 2023	1,44	3,01	
Økonomisk vejledning 2022	1,43		
PL – kun sygesikring	2,1	3,1	2,1
Økonomisk vejledning 2023	2,4	2,3	
Økonomisk vejledning 2022	1,2		
PL praksisområdet – kun lægehjælp	1,8	3,5	3,4
Økonomisk vejledning 2023	1,5	2,8	
Økonomisk vejledning 2022	1,4		
Prisudvikling – kun medicintilskud	2,9	2,2	-1,5
Økonomisk vejledning 2023	4,8	0,9	
Økonomisk vejledning 2022	0,9		

PI-udviklingen for sundhedsområdet ekskl. medicintilskud i 2022 er endeligt opgjort til 3,3 pct., jf. tabel 1. Det er 0,9 procentpoint højere end sidste års skøn, der lå til grund for økonomiaftalen for 2023. PI-udviklingen for regional udvikling er endeligt opgjort til 6,6 pct., mens pl-udviklingen for anlægsområdet er endeligt opgjort til 8,6 procent. Det er hhv. 0,5 og 4,7 procentpoint højere end skønnet i juni 2022.

De reviderede skøn for pl-udviklingen i 2023 for sundhedsområdet ekskl. medicintilskud er 3,0 pct. Det er 0,5 procentpoint højere end skønnet fra juni 2022. PI-udviklingen for regional udvikling i 2023 skønnes til 3,2 pct., hvilket er 3,8 procentpoint højere end skønnet i juni 2021. Det reviderede skøn for pl-udviklingen for anlæg er 3,7 procent, svarende til en stigning på 2,1 procentpoint sammenlignet med sidste års skøn.

Grundlag for skønnene

Udgangspunktet for denne vejlednings tal for lønudviklingen 2022-2024 er:

- Konjunkturvurderingen fra Finansministeriets økonomiske redegørelse fra maj 2023.
- Det samlede overenskomstresultatet i 2021, dvs. forliget mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Forhandlingsfællesskabet fra 20. februar 2021, forlig indgået med de enkelte organisationer ved OK-21 samt vedtagelse af Lov 240 om fornyelse af overenskomster og aftaler for sygeplejersker i august 2021.

PL-udviklingen i 2022

Den endelige pl-udvikling for samtlige områder bortset fra medicintilskud og den samlede praksis-PL er højere end skønnet i juni 2022. Det skyldes særligt højere prisstigninger end ventet. Regionerne bliver ikke reguleret på basis af den endelige PL, men kun på basis af det reviderede skøn fra sidste år. Det betyder derfor, at der er et købekraftstab i 2022.

Den endelige pl-udvikling for sundhedsområdet er opgjort til 3,3 pct., hvilket er 0,9 procentpoint højere end skønnet i juni 2022. Stigningen skyldes især prisstigninger på brændsler og øvrige varekøb, jf. tabel 2.

Den endelige pl-udvikling for regional udvikling er opgjort til 6,6 procent, hvilket er 0,5 procentpoint højere end sidste års skøn. Opjusteringen skyldes især prisstigningerne på energi, der slår igennem på den vægtede prisudvikling for kollektiv trafik, samt en vægtet prisstigning på øvrige varekøb og entreprenør- og håndværksydelser, jf. tabel 3.

Den endelige pl-udvikling for anlægsområdet er endeligt opgjort til 8,6 procent. Det er 4,7 procentpoint højere end skønnet i juni 2022. Stigningen skyldes især vægtede prisstigninger på entreprenør- og håndværksydelser og i mindre grad anskaffelser og øvrige varekøb, jf. tabel 4.

Tabel 2. Prisudviklingen i 2022: Sundhed ekskl. medicintilskud

Priser	Skøn ØR 2022	Endelig DST	Difference	jun-22	jun-23	Difference
2.2. Fødevarer	5,54	12,24	6,70	0,06	0,16	0,10
2.3. Brændsel	13,61	42,00	28,40	0,32	1,68	1,36
2.6. Køb af jord og bygninger	4,80	0,78	-4,02	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	2,21	9,03	6,82	0,00	0,01	0,01
2.9. Øvrige varekøb						
Sygehusmedicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige varekøb	4,86	11,76	6,90	1,25	2,97	1,72
4.5. Entreprenør- og håndværksydelser	4,00	10,00	6,00	0,16	0,43	0,27
4.9. Øvrige tjenesteydelser	4,47	3,35	-1,11	2,21	1,48	-0,73
Prisudvikling				4,00	6,73	2,73

Tabel 3. Prisudviklingen i 2022: Regional udvikling

Priser	Skøn ØR 2022	Endelig DST	Difference	jun-22	jun-23	Difference
2.2. Fødevarer	5,54	12,24	6,70	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	13,61	42,00	28,40	0,03	0,12	0,09
2.6. Køb af jord og bygninger	4,80	0,78	-4,02	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	2,21	9,03	6,82	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb	4,86	11,76	6,90	0,05	0,11	0,07
4.5. Entreprenør- og håndværksydelser	4,00	10,00	6,00	0,08	0,18	0,10
4.9. Øvrige tjenesteydelser	4,47	3,35	-1,11	1,06	1,01	-0,05
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	8,21	9,17	0,96	6,00	6,13	0,13
Prisudvikling				7,22	7,56	0,34

Tabel 4. Prisudviklingen i 2022: Anlæg

Priser	Skøn ØR 2022	Endelig DST	Difference	jun-22	jun-23	Difference
2.2. Fødevarer	5,54	12,24	6,70	0,00	0,06	0,05
2.3. Brændsel	13,61	42,00	28,40	0,02	0,09	0,07
2.6. Køb af jord og bygninger	4,80	0,78	-4,02	0,01	0,00	-0,01
2.7. Anskaffelser	2,21	9,03	6,82	0,20	0,69	0,49
2.9. Øvrige varekøb	4,86	11,76	6,90	0,22	0,55	0,33
4.5. Entreprenør- og håndværksydelser	4,00	10,00	6,00	2,62	6,63	4,02
4.9. Øvrige tjenesteydelser	4,47	3,35	-1,11	0,93	0,68	-0,25
Prisudvikling				3,99	8,70	4,71

Lønudviklingen 2022

Lønudviklingen for 2022, jf. tabel 5, er baseret på det samlede overenskomstresultat fra 2021.

I 2022 er der aftalt forbedringer pr. 1. april 2022 svarende til 0,61 pct og aftalt generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2022 på 1,35 pct. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober 2022 skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2022 kan modregnes i de aftalte generelle lønstigninger.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2022 er opgjort til 0,46 pct. og medfører, at den samlede budgetvirkning for 2022 (korrigeret for aktuelt lønniveau) kan opgøres til 1,33 pct. inkl. overhæng fra 2021.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2022 blev i forbindelse med overenskomstforhandlingerne skønnet til 0,35 pct. Den endelige udmøntning fra reguleringsordningen er således steget i forhold til skønnet ved forligsindgåelse. Det skyldes primært en lidt lavere udvikling i årstigningstakt for det implicitte lønindeks for regionerne i 2. kv., 3.kv. og 4. kv. 2021 end forudsat.

Tabel 5. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2022

	01-04-2022	01-10-2022
Generelle lønstigninger		1,35
Strategipulje	0,05	
Prioriterede grupper og særlige formål	0,05	
Organisationsmidler	0,45	
Gennemsnitsløngaranti	0,06	
Reguleringsordning (skøn)		0,46
I alt	0,61	1,81
Budgetvirkning i 2022 ekskl. overhæng fra 2021 i pct. = 0,91		
Overhæng fra 2021 i pct. = 0,44		
Budgetvirkning i alt i 2022 i pct. = 1,35		
Budgetvirkning i alt i 2022 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 1,33		

Som det fremgår af tabel 1, er den faktiske lønudvikling for 2022 opgjort til 1,55 pct., og ikke 1,33 pct. Det skyldes, at ministeriet i de formelle tal i tabel 1 anvender en lidt anden metodisk tilgang og medregner påvirkningen fra AUB (Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag). Påvirkningen fra AUB bidrager i 2022 med 0,19 pct. af lønudviklingen, og udgør således hovedparten af forskellen på de to opgørelser.

Revideret skøn for PL-udviklingen i 2023

Det reviderede skøn for pl-udviklingen for sundhedsområdet ekskl. medicintilskud i 2023 er 3,0 procent, jf. tabel 1. Det er 0,5 procentpoint højere end det oprindelige skøn på 2,5 pct. og svarer til et positivt pl-rul på 598,6 mio. kr. Det er især vægtede prisstigninger på øvrige tjenesteydelser og øvrige varekøb, der forklarer opjusteringen af skønnet.

Det reviderede skøn for pl-udviklingen for regional udvikling er 3,2 pct, jf. tabel 1. Det er 0,8 procentpoint højere end det oprindelige skøn på 2,4 pct. og svarer til et positivt PL-rul 22,5 millioner kroner. Den markante opjustering af pl-skønnet skyldes især højere vægtede prisstigninger end forventet på øvrige tjenesteydelser, jf. tabel 7.

Det reviderede skøn for pl-udviklingen for anlægsområdet er 3,7 pct, hvilket er 2,1 procentpoint højere end det oprindelige skøn på 1,6 pct, jf. tabel 1. Opjusteringen af pl-skønnet skyldes især vægtede prisstigninger på entreprenør- og håndværksydelser og øvrige tjenesteydelser.

Priser i 2023

De fleste prisskøn for 2023 er opjusteret i forhold til for et år siden. Det gælder fødevarer, brændsler (hvor priset forventes at blive mindre end vurderet sidste år) anskaffelser, øvrige varekøb, entreprenør- og håndværksydelser, øvrige tjenesteydelser og tilskud til andre (kollektiv trafik). Prisskønnet for køb af jord og bygninger er faldet.

Der er forskel på, hvordan prisstigningerne påvirker de forskellige områder, fordi der er forskel på, hvad regionerne køber mest ind af på tværs af områderne. Ændringen af prisskønnen for hhv. øvrige tjenesteydelser fra 2,00 til 4,72 pct. og øvrige varekøb fra 3,16 til 6,40 pct. er de ændringer, der driver opjusteringen af sundheds-pl'en, jf. tabel 6. For regional udvikling skyldes opjusteringen af pl'en især ændringen af prisskønnet for kollektiv trafik fra 2,00 til 4,72 pct, jf tabel 7. Opjusteringen af anlægs-pl'en skyldes primært opjusteringen af hhv. entreprenør- og håndværksydelser fra 0,89 til 4,0 pct. og øvrige tjenesteydelser (fra 2,00 til 4,72 pct.), jf. tabel 8.

Tabel 6. Prisudviklingen i 2023: Sundhed

Priser	Skøn ØR 2022	Skøn ØR 2023	Difference	jun-22	jun-23	Difference
2.2. Fødevarer	4,70	7,51	2,81	0,05	0,10	0,05
2.3. Brændsel	-6,28	-3,99	2,28	-0,15	-0,16	-0,01
2.6. Køb af jord og bygninger	0,90	-9,20	-10,10	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	0,62	4,46	3,85	0,00	0,01	0,01
2.9. Øvrige varekøb						
Sygehusmedicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige varekøb	3,16	6,40	3,23	0,81	1,62	0,80
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,50	3,20	1,70	0,06	0,14	0,08
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,00	4,72	2,73	0,99	2,08	1,09
Prisudvikling				1,76	3,78	2,02

Tabel 7. Prisudviklingen i 2023: Regional udvikling

Priser	Skøn ØR 2022	Skøn ØR 2023	Difference	jun-22	jun-23	Difference
2.2. Fødevarer	4,70	7,51	2,81	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	-6,28	-3,99	2,28	-0,01	-0,01	0,00
2.6. Køb af jord og bygninger	0,90	-9,20	-10,10	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	0,62	4,46	3,85	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb	3,16	6,40	3,23	0,03	0,06	0,03
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,50	3,20	1,70	0,03	0,06	0,03
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,00	4,72	2,73	0,47	1,42	0,95
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	2,32	2,69	0,37	1,69	1,80	0,10
Prisudvikling				2,22	3,33	1,11

Tabel 8. Prisudviklingen i 2023: Anlæg

Priser	Skøn ØR 2022	Skøn ØR 2023	Difference	jun-22	jun-23	Difference
2.2. Fødevarer	4,70	7,51	2,81	0,00	0,03	0,03
2.3. Brændsel	-6,28	-3,99	2,28	-0,01	-0,01	0,00
2.6. Køb af jord og bygninger	0,90	-9,20	-10,10	0,00	-0,04	-0,04
2.7. Anskaffelser	0,62	4,46	3,85	0,06	0,34	0,28
2.9. Øvrige varekøb	3,16	6,40	3,23	0,14	0,30	0,16
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,50	3,20	1,70	0,98	2,12	1,14
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,00	4,72	2,73	0,41	0,96	0,54
Prisudvikling				1,59	3,70	2,12

Lønudviklingen 2023

Lønudviklingen i 2023, som skønnet i ØA24, er baseret på konjunkturvurderingen fra Finansministeriets økonomiske redegørelse fra maj 2023 og det samlede overenskomstresultat i 2021. I 2023 er der, som det fremgår af tabel 9, pr. 1. januar og pr. 1. oktober 2023 aftalt generelle lønstigninger på henholdsvis 0,77 pct. og 0,78 pct. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2023 kan modregnes i de generelle lønstigninger.

Ved økonomiforhandlingerne blev anvendt senest skøn for udmøntningen fra reguleringsordningen på minus 0,12 pct. Det medfører, at den samlede budgetvirkning for 2023 (korrigeret for aktuelt lønniveau) kan opgøres til 2,39 pct. inkl. overhæng fra 2022 jf. tabel 9.

Med Danmarks Statistiks offentliggørelse af udviklingen i det implicitte lønindek for 1. kvartal 2023 har den endelige udmøntning pr. 1. oktober 2023 fra reguleringsordningen kunne beregnes til minus 0,27 pct. På den baggrund kan den samlede budgetvirkning for 2023 (korrigeret for aktuelt lønniveau) endeligt opgøres til 2,35 pct. inkl. overhæng fra 2022. Når den endelige udmøntning viser sig at blive lavere end den skønnede i maj 2023, så skyldes det primært, at skønnet for den private lønudvikling i 2023 i Finansministeriets økonomiske redegørelser lå på 4,4 pct., mens den faktiske opgørelse af årsstigningstakten for 1.kv. 2023 i Danmarks Statistiks implicitte lønindek for private virksomheder og organisationer er på 3,2 pct.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2023 blev i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2021 skønnet til 0,17 pct. Den endelige udmøntning fra reguleringsordningen er således faldet i forhold til skønnet ved forligsindgåelse. Det skyldes primært, at særligt den regional lønudvikling har været noget kraftigere end forudsat.

Tabel 9. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2023 som skønnet ved ØA24

	01-01-2023	01-10-2023
Generelle lønstigninger	0,77	0,78
Strategipulje		
Prioriterede grupper og særlige formål		
Organisationsmidler		
Gennemsnitsløngaranti		
Reguleringsordning (skøn)		-0,12
I alt	0,77	0,66
Budgetvirkning i 2023 ekskl. overhæng fra 2022 i pct. = 0,94		
Overhæng fra 2022 i pct. = 1,51		
Budgetvirkning i alt i 2023 i pct. = 2,45		
Budgetvirkning i alt i 2023 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 2,39		

Første skøn for PL-udviklingen i 2024

Det første skøn for pl-udviklingen i 2024 for sundhed er 3,4 pct., for regional udvikling er det 3,8 pct. og for anlæg er det 3,3 pct., jf. tabel 1. Pl-skønnet for sundhedsområdet er baseret på en prisudvikling på 3,05 pct., en prisudvikling for praksissektoren på 3,44 og en lønudvikling på 3,56 pct. For regional udvikling er prisudviklingen skønnet til 3,84 pct., mens prisudviklingen for anlægsområdet er skønnet til 3,30 pct.

Tabel 10. Prisudviklingen i 2024

Priser	Skøn ØR23	Sundhed vægtede priser	Regional udvikling vægtede priser	Anlæg vægtede priser
2.2. Fødevarer	3,00	0,04	0,00	0,01
2.3. Brændsel	0,17	0,01	0,00	0,00
2.6. Køb af jord og bygninger	-0,50	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	3,61	0,01	0,00	0,27
2.9. Øvrige varekøb			0,02	0,11
Sygehusmedicin	0,00	0,00		
Øvrige varekøb	2,47	0,63		
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	2,80	0,12	0,05	1,86
4.9. Øvrige tjenesteydelser	5,10	2,25	1,53	1,04
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	3,33		2,23	
Prisudvikling		3,05	3,84	3,30

Skøn for lønudviklingen 2024

Skønnet for lønudviklingen i 2024, er baseret på et skøn for de private lønstigninger på 4,4 pct. i 2023 og 5,3 pct. i 2024 hentet fra Økonomisk Redegørelse, maj 2023 samt på det samlede overenskomstresultat fra OK-21. Lønstigninger der først fastlægges ved OK-24, indgår i opgørelsen af skønnet for lønudviklingen i 2024. I overensstemmelse med Finansministeriets retningslinjer forudsættes derfor et resultat ved OK-24 alene ud fra skønnet for den private lønudvikling i Økonomisk Redegørelse, maj 2023.

Ved økonomiforhandlingerne for 2024 blev anvendt de senest skøn for udmøntningen fra reguleringsordningen på henholdsvis minus 0,12 i oktober 2023 og 2,14 i oktober 2024. Det medfører, at den samlede budgetvirkning for 2024 (korrigeret for aktuelt lønniveau) kunne opgøres til 3,56 pct. inkl. overhæng fra 2023 jf. tabel 11.

Med Danmarks Statistiks offentliggørelse af udviklingen i det implicitte lønindeks for 1. kvartal 2023 har den endelige udmøntning pr. 1. oktober 2024 fra reguleringsordningen kunnet beregnes. Den bliver på minus 0,27 pct. Det påvirker også budgetvirkningen i 2024, primært fordi overhængen fra 2023 således er reduceres fra 0,50 pct. til 0,38 pct. Samtidig blive den skønnede udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2024, fortsat 2,14 pct. På den baggrund skønnes den samlede budgetvirkning for 2024 (korrigeret for aktuelt lønniveau) således at blive 3,44 pct. inkl. overhæng fra 2023.

Tabel 11. Antaget og skønnet udmøntninger i 2024 ved ØA24

	01-04-2024	01-10-2024
Generelle lønstigninger	2,55	2,55
Strategipulje		
Prioriterede grupper og særlige formål		
Organisationsmidler		
Gennemsnitsløngaranti		
Reguleringsordning (skøn)		2,14
I alt	2,55	4,69
Budgetvirkning i 2024 ekskl. overhæng fra 2023 i pct. = 3,09		
Overhæng fra 2023 i pct. = 0,50		
Budgetvirkning i alt i 2024 i pct. = 3,58		
Budgetvirkning i alt i 2024 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 3,56		